“กฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ”

ทวี อำพาพันธ์
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
ศูนย์วิจัยและเตือนภัยมลพิษโรงงานภาคเหนือ
กองวิจัยและเตือนภัยมลพิษโรงงาน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สร้างมาตรฐาน
ดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบ
สนองตอบการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS

ผลกระทบของภาคอุตสาหกรรมต่อจังหวัดและชุมชน

กระบวนการผลิต

น้ำ และแหล่งพลังงาน

↓

วัตถุดิบ → กระบวนการผลิต → ผลิตภัณฑ์

↓

ของเหลือใช้จาก
กระบวนการผลิต

ปัญหามลพิษและการประกอบกิจการโรงงาน

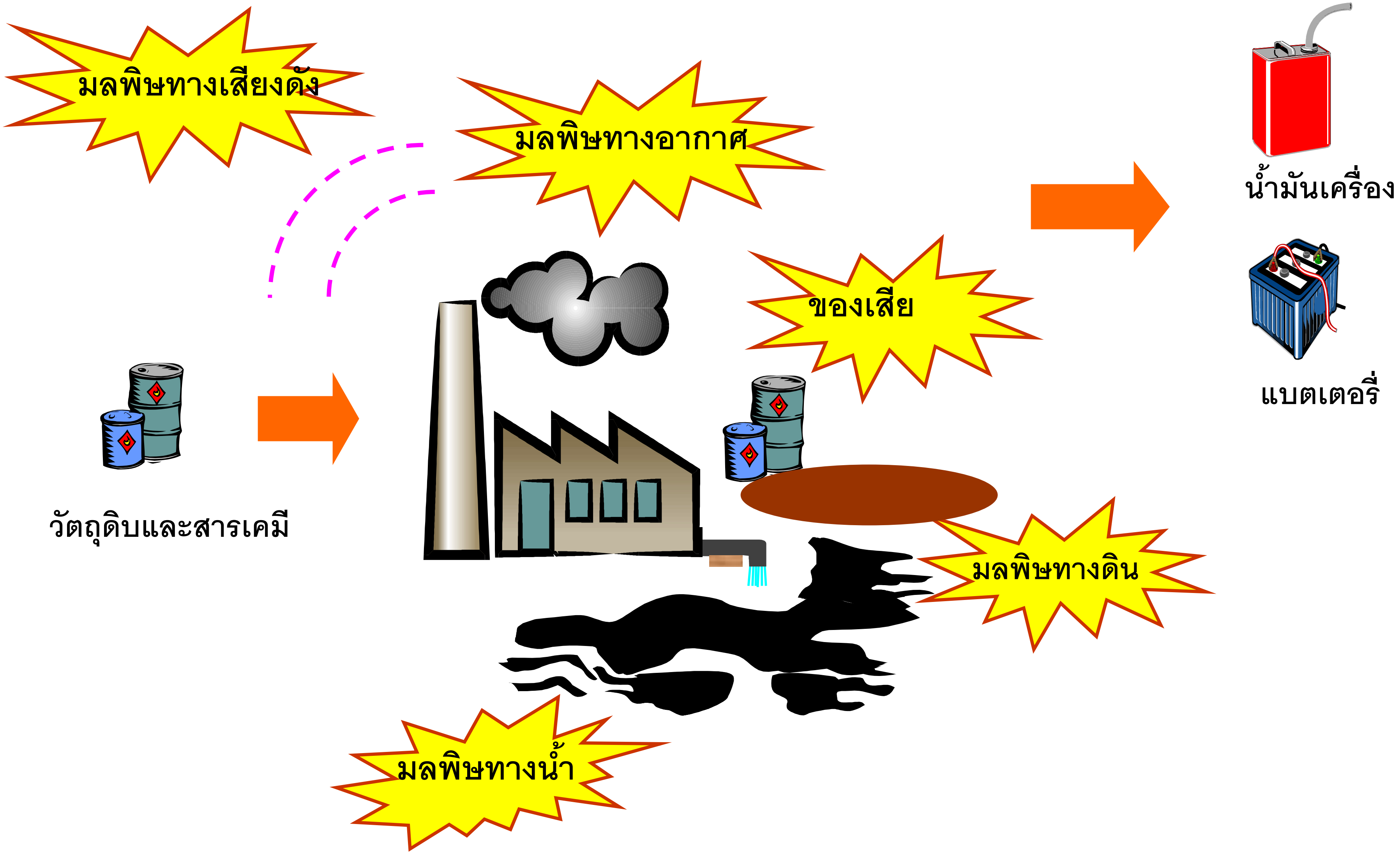

การบริหารจัดการโรงงานอุตสาหกรรมและปัญหามลพิษ

- กฎหมายและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม
- การขึ้นทะเบียนบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม
- การจัดการสิ่งแวดล
- เทคโนโลยีสะอาด CT
- การนำกลับมาใช้ใหม่
- เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการมลพิษโรงงาน

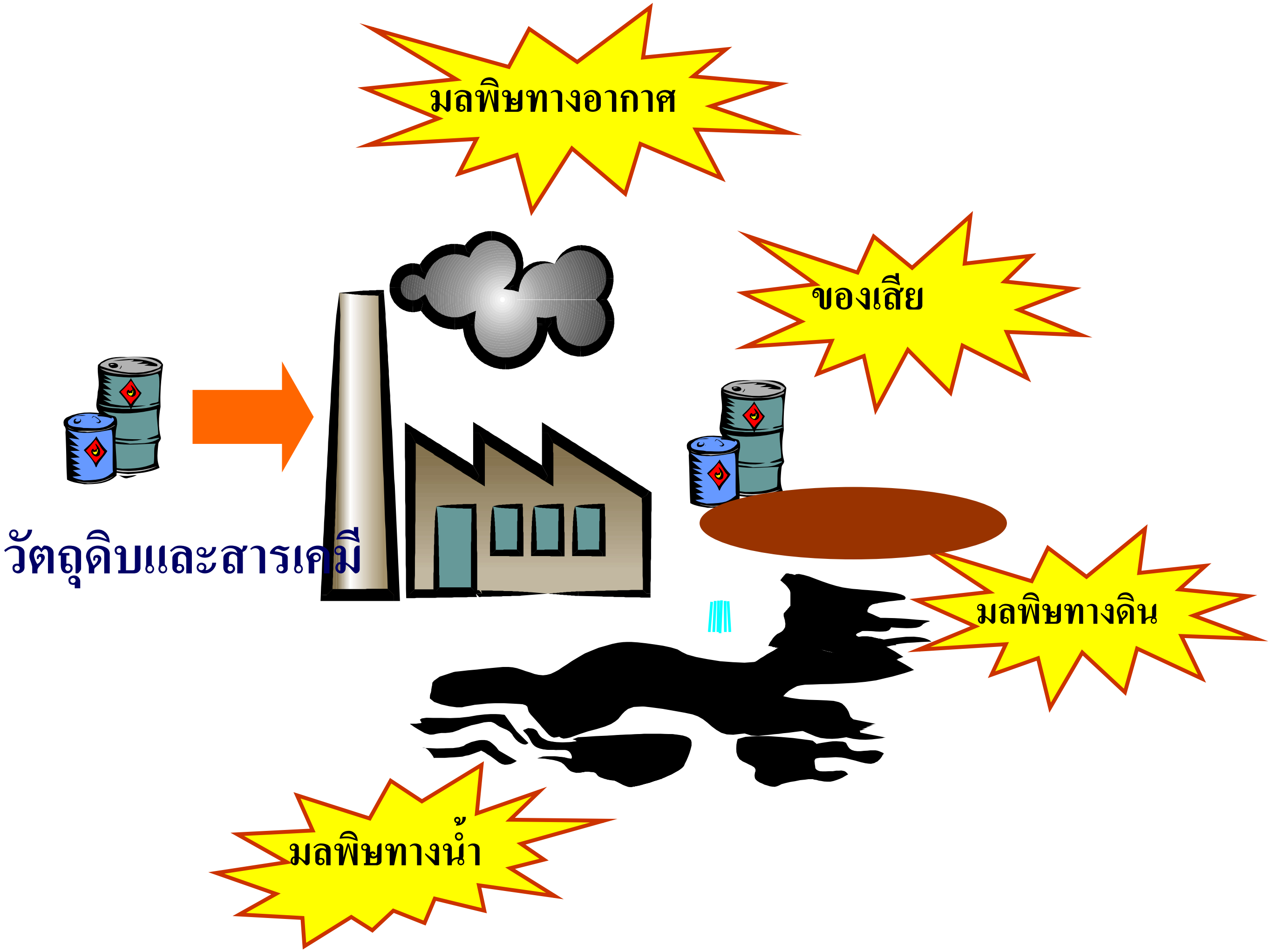

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กระทรวงสาธารณะสุข

กรมชลประทาน

กรมเจ้าท่า

ส่วนราชการท้องถิ่น

- อบจ.
- เทศบาล
- อบต.

สรุปภาพรวมการควบคุมดูแลของหน่วยงานราชการในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

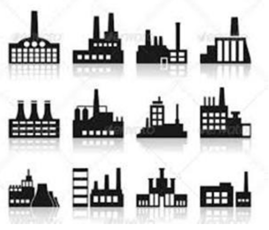

นิคมอุตสาหกรรม

เขตประกอบการอุตสาหกรรม

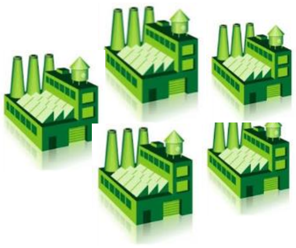

ชุมชนอุตสาหกรรม

โรงงานนอกนิคมอุตสาหกรรม

นอกเขตประกอบการอุตสาหกรรม

สถานประกอบการ

หอพัก

ร้านอาหาร

สถานที่ราชการ

ฯลฯ

ชุมชน

แหล่งรองรับมลพิษ แม่น้ำ/ลำคลอง/หนอง บึง บรรยากาศทั่วไป

กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม

กฎหมายหรือกฎระเบียบ

ข้อกำหนด
ของลูกค้า

มติ ค.ร.ม.

นโยบายของบริษัท

กฎระเบียบของประเทศส่งออก

แนวทาง/มาตรการควบคุม กำกับดูแล ด้านกฎหมาย

- การกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด (Emission Standard/Effluent Standard)
- การติดตั้งระบบควบคุม/ระบบบำบัดการระบายทิ้ง
- การตรวจวัดการระบายมลพิษให้เป็นไปตามกฎหมายและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- การเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไป การตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่การทำงาน
- การติดตามตรวจสอบกรณีร้องเรียน

กฎหมาย
กับ
การประกอบกิจการโรงงาน

กฎหมายกับโรงงาน

กฎหมายเกี่ยวกับโรงงาน

กฎหมายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

กฎหมายเกี่ยวกับการผังเมือง

กฎหมายเกี่ยวกับส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว

กฎหมายเกี่ยวกับควบคุมอาคาร

กฎหมายเกี่ยวกับส่งเสริมการลงทุน

กฎหมายเกี่ยวกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ผู้มีส่วนได้เสียในการประกอบกิจการโรงงาน

โรงงาน

ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน

คำสั่งตามมาตรา 37 , 39

คำสั่งต่ออายุหรือคำสั่งอื่น ๆ

คำสั่งทางปกครอง

จะต้องมีการพิจารณาทางปกครอง

เจ้าหน้าที่

ผู้ประกอบกิจการโรงงาน

(คู่กรณี)

ผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

(คู่กรณี)

คดีความกับโรงงาน

คดีปกครองเกี่ยวกับการอนุญาต

คดีแพ่งเรียกค่าเสียหายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การออกคำสั่งให้โรงงานหยุดประกอบกิจการโรงงาน

โรงงานอุตสาหกรรม

คดีแพ่งเรียกค่าฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

การบังคับทางปกครองให้โรงงานชำระค่าปรับทางปกครอง

คดีอาญาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การไกล่เกลี่ยระหว่างโรงงานกับผู้เสียหาย

กฎหมายสิ่งแวดล้อมหลักของประเทศไทย

พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535

- การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบรอบด้าน ทั้งมลพิษทางน้ำทางอากาศ
  เสียง และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ใช้หลักการทางเศรษฐศาสตร์เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมมาใช้ด้วย เช่น หลักผู้ก่อมลพิษต้องจ่าย (Polluter Pays Principle) และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาสิ่งแวดล้อม

กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอื่นที่มีรายละเอียดและมีมาตรการการจัดการที่ชัดเจน ในแต่ละเรื่อง เช่น

-กฎหมายเกี่ยวกับขยะมูลฝอย
-กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและความปลอดภัย
-กฎหมายเกี่ยวกับองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม
-กฎหมายเกี่ยวกับกองทุนสิ่งแวดล้อม
-กฎหมายเกี่ยวกับเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
-กฎหมายเกี่ยวกับเขตควบคุมมลพิษ
-กฎหมายเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
-กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์

- กฎหมายเกี่ยวกับโรงงาน " พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ.2535 "

- กฎหมายเกี่ยวกับสารพิษ สารเคมี วัตถุอันตราย วัตถุมีพิษ

" พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ.2535 "

ลำดับชั้นของกฎหมาย

ลำดับของกฎหมายที่ออกโดยกระทรวงอุตสาหกรรม

พรบ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

กฎกระทรวง

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม

กฎหมายสิ่งแวดล้อม

พรบ.โรงงาน ๒๕๓๕

กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๓๕)

กฎกระทรวงฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๓๕)

มาตรฐานคุณภาพอากาศ/น้ำ/วัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

บุคลากรทางด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน

การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษ

มาตรฐานทั่วไป

มาตรฐานเฉพาะประเภทอุตสาหกรรม

ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม/ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ชนิดหรือประเภทของมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานการระบายมลพิษ

(Emission Standard))

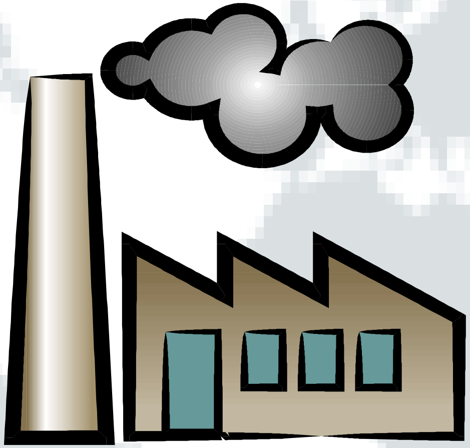

มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(Ambient Standard))

มาตรฐานพื้นที่ปฏิบัติงาน

(Working Area Standard)

ตัวอย่างมาตรฐาน

- มาตรฐานการระบายน้ำทิ้งออกนอกโรงงาน
- มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน
- มาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน
- มาตรฐานการระบายอากาศเสียออกนอกโรงงาน
- มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไป
- มาตรฐานคุณภาพอากาศในเตาเผาขยะอันตราย/ขยะอุตสากรรม
- มาตรฐานคุณภาพอากาศในเตาเผาขยะติดเชื้อ
- กฎหมายเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงานคนงานภายในโรงงาน
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากอุตสาหกรรม หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

ความทั่วไป

กฎหมายโรงงานในประเทศไทยที่ผ่านมา

ยุคที่ 1 พระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช 2482

ยุคที่ 2 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512

ยุคที่ 3 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

ยุคที่ 4 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. .....?..........

คลอดพรบ.โรงงานฉบับใหม่ 50 แรงม้า และมีคนงานต่ำกว่า 50 คน...

ครม.ปลดล็อกโรงงานเล็ก 60,000 แห่ง ไม่ต้องขอใบอนุญาต ให้อปท.ไปดูกันเอง หวังอำนวยความสะดวกให้เอสเอ็มอี แต่เข้มเพิ่มบทลงโทษคนปล่อยของเสีย ติดคุก 1 ปี เพิ่มค่าธรรมเนียมออกใบอนุญาตจากใบละ 1 แสน เป็น 1 ล้านบาท

พระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช 2482

- ประกาศใช้ในสมัยรัชกาลที่ 8 โดยคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- บังคับใช้วันที่ 30 ตุลาคม 2482
- มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 23 มาตรา
- ต่อมามีการประกาศใช้บังคับ พระราชบัญญัติโรงงาน

(ฉบับที่ [illegible]) พ.ศ. 2503 ในวันที่ 7 ธันวาคม 2503 มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 14 มาตรา

ทั้งนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช 2482 ดังนี้

* แก้ไข มาตรา 3 , มาตรา 14 , มาตรา 19 , มาตรา 20 , มาตรา 21 , มาตรา 22 , มาตรา 23
* เพิ่มเติม มาตรา 10 ทวิ , มาตรา 18 ทวิ , มาตรา 19 ทวิ

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512

- ประกาศใช้ในสมัยรัชกาลปัจจุบัน
- บังคับใช้วันที่ 4 มิถุนายน 2512
- ยกเลิก
    * พระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช 2482
    * พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2503

- มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 55 มาตรา แบ่งออกเป็น
    * เบื้องต้น 7 มาตรา (มาตรา 1 ถึง มาตรา 7)
    * หมวด 1 การตั้งโรงงานและการประกอบกิจการโรงงาน 26 มาตรา (มาตรา 8 ถึง มาตรา 39)
    * หมวด 2 การควบคุมโรงงาน 6 มาตรา (มาตรา 34 ถึง มาตรา 39)
    * หมวด 3 การสั่งพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาต 3 มาตรา (มาตรา 40 ถึง มาตรา 42)
    * หมวด 4 บทกำหนดโทษ 8 มาตรา (มาตรา 43 ถึง มาตรา 50)
    * บทเฉพาะกาล 5 มาตรา (มาตรา 51 ถึง มาตรา 55)

- ต่อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 240 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 ดังนี้

* แก้ไข มาตรา 8 , มาตรา 21

- ต่อมามีการประกาศใช้บังคับ พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2518 ในวันที่ 10 มกราคม 2518 มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 19 มาตรา ทั้งนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 ดังนี้

* แก้ไข มาตรา 4 , มาตรา 6 , มาตรา 8 , มาตรา 8 , มาตรา 21 , มาตรา 22 , มาตรา 32 , มาตรา 36(4) , มาตรา 43 , มาตรา 44 , มาตรา 46 , มาตรา 47 , มาตรา 48 , มาตรา 49 , มาตรา 50

* เพิ่มเติม มาตรา 38 ทวิ , มาตรา 44 ทวิ , มาตรา 49 ทวิ , มาตรา 50 ทวิ , (32 ทวิ) แห่งอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512

- ต่อมามีการประกาศใช้บังคับ พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2522 ในวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2552 มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 6 มาตรา ทั้งนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 ดังนี้

* แก้ไข มาตรา 43 , มาตรา 44 , มาตรา 46 , มาตรา 50 ทวิ

พระราชบัญญัติโรงงาน

พ.ศ.2535

หลักการและเหตุผล

- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 มีบทบัญญัติไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม
- ไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการประกอบกิจการโรงงาน
- โรงงานทุกลักษณะต้องขออนุญาตเหมือนกันทั้งหมด
- สมควรปรับปรุงระบบการควบคุมดูแลโรงงานใหม่เป็น 3 ลักษณะ
- ปรับปรุงวิธีการอนุญาตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- กำหนดให้มีการประสานงานระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการอนุญาต
- กำหนดขั้นตอนการใช้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่ง
- ปรับปรุงอัตราโทษ กำหนดความรับผิดร่วมนอกเหนือเจ้าของโรงงาน

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

- ประกาศใช้ในสมัยรัชกาลที่ 9
- บังคับใช้วันที่ 9 กรกฎาคม 2535
- ยกเลิก
    * พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512
    * พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2518
    * พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2522
- มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 68 มาตรา แบ่งออกเป็น
    * เบื้องต้น 6 มาตรา (มาตรา 1 ถึง มาตรา 6)
    * หมวด 1 การประกอบกิจการโรงงาน 25 มาตรา (มาตรา 7 ถึง มาตรา 31)
    * หมวด 2 การกำกับและดูแลโรงงาน 13 มาตรา (มาตรา 32 ถึง มาตรา 44)
    * หมวด 3 บทกำหนดโทษ 21 มาตรา (มาตรา 45 ถึง มาตรา 65)
    * บทเฉพาะกาล 3 มาตรา (มาตรา 66 ถึง มาตรา 68)

องค์ประกอบความเป็นโรงงาน

การจะเป็นโรงงานได้จะต้องมีองค์ประกอบ 4 ข้อ (มาตรา 5)

- อาคารโรงงาน สถานที่ ยานพาหนะ
- เครื่องจักร 5 แรงม้า หรือเทียบเท่า/คนงาน 7 คน ขึ้นไป
  (ไม่รวมฝ่ายธุรการ โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม
- ทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง
  แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใดๆ
- ประเภท/ชนิด ในกฎกระทรวง

หมายเหตุ :   ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่เป็นโรงงาน คนงาน
ไม่รวมฝ่ายธุรการ

กฎหมายโรงงานนี้แบ่งโรงงานเป็น 3 จำพวก

“มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตามประเภทชนิดหรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ 1 โรงงานจำพวกที่ 2 หรือโรงงานจำพวกที่ 3 แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกันความเสียหาย และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

(1) โรงงานจำพวกที่ 1 ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน

(2) โรงงานจำพวกที่ 2 ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน

(3) โรงงานจำพวกที่ 3 ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 32 (1) ให้โรงงานที่กำหนดในประกาศดังกล่าวเป็นโรงงานจำพวกที่ 3 ด้วย”

นอกจากการจัดแบ่งโรงงานเป็น 3 จำพวกแล้ว ความเป็นโรงงานจำพวกที่ 1 จำพวกที่ 2 จำพวกที่ 3 อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมดจะปรากฏอยู่ในประเภทหรือชนิดของโรงงานตามกฎกระทรวงด้วย ซึ่งปัจจุบันมีกฎกระทรวงที่กำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงาน รวม 6 ฉบับ รวม 107 ประเภท ดังนี้

1. กฎกระทรวง (พ.ศ. 2535) ลงวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2535

   (กำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงาน รวม 104 ลำดับ)

2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2544) ลงวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544

   (เพิ่มประเภทหรือชนิดของโรงงานในลำดับที่ 105 และ 106)

3. กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2545) ลงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2545

   (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 3 และ 18 และเพิ่มประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 107)

4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2549) ลงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2549

   (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 43 และ 88)

5. กฎกระทรวง ฉบับที่ 23 (2557)ลงวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2557

   (แก้ไขเพิ่มเติมโรงงานในลำดับประเภทหรือชนิดลำดับที่ 88)

6. กฎกระทรวง ฉบับที่ 24 (พ.ศ.2558) ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2558

   (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 50, 88 , 89 และ 91)

โรงงาน จำพวกที่ 1 จำพวกที่ 2 และจำพวกที่ 3

<u>โรงงานจำพวกที่ 1</u>

“มาตรา 10

ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 1

ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ที่ออกตามมาตรา 8 และประกาศของรัฐมนตรีที่

ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว”

โรงงานจำพวกที่ 2

“มาตรา 11 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และเมื่อจะเริ่มประกอบกิจการโรงงานให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนแบบและรายละเอียดที่ต้องแจ้งและแบบใบรับแจ้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบรับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้แจ้งในวันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งประกอบกิจการโรงงานได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบในภายหลังว่าการแจ้งตามวรรคหนึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว

การเลิกประกอบกิจการ การโอน การให้เช่าหรือการให้เช่าซื้อโรงงานจำพวกที่ 2 ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว”

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับ
โรงงานอุตสาหกรรม

การถ่ายโอนภารกิจ
ตามพระราชบัญญัติโรงงาน
พ.ศ. 2535

ภารกิจที่ถ่ายโอนตาม พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

(1) การกำกับดูแลโรงงานจำพวกที่ 1

(2) การกำกับดูแลการรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2

(3) การตรวจสอบกรณีที่โรงงานก่อเหตุร้องเรียน

ประกาศ / คำสั่ง / และการมอบอำนาจตามแผนการถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

(1) เมืองพัทยา ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2552

(2) กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2552

(3) เทศบาลทุกขนาด ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552

โรงงาน

จำพวกที่ 3

“มาตรา 12 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32

ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานก่อนได้รับใบอนุญาต

การยื่นคำขอรับใบอนุญาตและขั้นตอนการพิจารณาและระยะเวลาในการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตร้องขอหนังสือรับรองก่อนออกใบอนุญาต ถ้าการพิจารณาเบื้องต้นเพียงพอที่จะอนุมัติในหลักการได้ ให้ผู้อนุญาตออกหนังสือรับรองให้โดยสงวนส่วนที่พิจารณาไม่แล้วเสร็จได้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการออกใบอนุญาตให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 ถ้ากรณีใดยังมิได้มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานหรือเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 ในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานจะต้องปฏิบัติเป็นพิเศษไว้ในใบอนุญาตก็ได้”

ขออนุญาตก่อน

สร้างเสร็จ

ต้องแจ้งเริ่ม

ขอทดลองเดิน

เครื่องจักรได้

ขยายโรงงาน

ต้องขออนุญาต

ใบอนุญาตฯ
โอนได้

ใบอนุญาตฯ ต่ออายุได้

เลิกกิจการ

ต้องแจ้ง

ย้ายโรงงานต้อง ขออนุญาตใหม่

เปลี่ยนจากใหญ่

เป็นเล็กต้องแจ้ง

สิทธิพิเศษ
ในเขตประกอบการ
อุตสาหกรรม

เงื่อนไข

ใบอนุญาตฯ

การควบคุมปัญหามลพิษ และป้องกันเหตุเดือดร้อน จากโรงงานตามมาตรา 8

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกตามมาตรา ๗ ต้องปฏิบัติตามในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้งของโรงงาน สภาพแวดล้อมของโรงงาน ลักษณะอาคารของโรงงานหรือลักษณะภายในของโรงงาน

(๒) กำหนดลักษณะ ประเภทหรือชนิดของเครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์หรือสิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน

(๓) กำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะตามประเภท ชนิดหรือขนาดของโรงงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใดประจำโรงงาน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติ กรรมวิธีการผลิตและการจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใด เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนที่อาจเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน

(๕) กำหนดมาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน

(๖)กำหนดการจัดให้มีเอกสารที่จำเป็นประจำโรงงานเพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๗) กำหนดข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ทราบเป็นครั้งคราวหรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

(๘) กำหนดการอื่นใดเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงาน เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้ยกเว้นโรงงานประเภท ชนิด หรือขนาดใดจากการต้องปฏิบัติในเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้ และกฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิคหรือเป็นเรื่องที่ต้องเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

โรงงานจำพวกที่ 1

“มาตรา 10 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 1 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว”

โรงงานจำพวกที่ 2

“มาตรา 11 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และเมื่อจะเริ่มประกอบกิจการโรงงานให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนแบบและรายละเอียดที่ต้องแจ้งและแบบใบรับแจ้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบรับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้แจ้งในวันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งประกอบกิจการโรงงานได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบในภายหลังว่าการแจ้งตามวรรคหนึ่งไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว

การเลิกประกอบกิจการ การโอน การให้เช่าหรือการให้เช่าซื้อโรงงานจำพวกที่ 2 ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว”

โรงงานจำพวกที่ 3

"มาตรา 12 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32

ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานก่อนได้รับใบอนุญาต

การยื่นคำขอรับใบอนุญาตและขั้นตอนการพิจารณาและระยะเวลาในการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตร้องขอหนังสือรับรองก่อนออกใบอนุญาต ถ้าการพิจารณาเบื้องต้นเพียงพอที่จะอนุมัติในหลักการได้ ให้ผู้อนุญาตออกหนังสือรับรองให้โดยสงวนส่วนที่พิจารณาไม่แล้วเสร็จได้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการออกใบอนุญาตให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 ถ้ากรณีใดยังมิได้มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานหรือเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 ในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานจะต้องปฏิบัติเป็นพิเศษไว้ในใบอนุญาตก็ได้"

โรงงานจำพวกที่ 3 ได้รับอนุญาตแล้วจะขยายโรงงานก็ต้องขออนุญาตก่อนดำเนินการ

"มาตรา 18 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตการขอขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงาน ให้นำมาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขยายโรงงานได้แก่

(1) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรทำให้มีกำลังรวมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้า

(2) การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงานทำให้ฐานรากเดิมของอาคารโรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป ใบอนุญาตในส่วนที่ขยายให้มีอายุเท่ากับใบอนุญาตตามมาตรา 14"

“ มาตรา 15 การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะถูกต้องตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้ หากมีกรณีที่ไม่ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดเมื่อแก้ไขแล้วให้ต่ออายุใบอนุญาตได้ ถ้าหากไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การตั้งโรงงานในเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามมาตรา 30 มีสิทธิพิเศษ

“ มาตรา 30 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมได้

การประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 หรือโรงงานจำพวกที่ 3 ภายในเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามวรรคหนึ่ง หรือเขตนิคมอุตสาหกรรมซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรม ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบตามมาตรา 11 หรือได้รับอนุญาต ตามมาตรา 12 แล้วแต่กรณี แต่การประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 (1) และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบ กิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือเสมือนเป็นผู้แจ้งหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

เมื่อได้กำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมหรือจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแล้ว รัฐมนตรีอาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้บริเวณโดยกิจการโรงงานโดยเด็ดขาดหรือจะอนุญาตให้ประกอบกิจการได้เฉพาะโรงงานบางประเภท ชนิด หรือ ขนาดใดก็ได้ ”

การดำเนินการ

ตามมาตรา 8

โดยกฎหมายลูก

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

↓

กฎกระทรวง

↓

ประกาศ

↓

ระเบียบ

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- อาศัยอำนาจตามมาตรา 6, 8(1) (2) (3) (4) (5) (6) และ (8)
- แบ่งเป็น 5 หมวด 1 บทเฉพาะกาล

หมวด 1 ที่ตั้งสภาพแวดล้อมลักษณะอาคาร และลักษณะภายในของโรงงาน

1) ข้อ 1 ห้ามตั้งโรงงานจำพวกที่ 1 และ 2
2) ข้อ 2 ห้ามตั้งโรงงานจำพวกที่ 3
3) ข้อ 3 สถานที่ทำการงานของหน่วยงานรัฐ *(ปี59)
4) ข้อ 4 โรงงานต้องตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ฯลฯ *(ปี59)
5) ข้อ 5 ลักษณะอาคารโรงงาน (ยกเลิกเฉพาะ (12))

หมวด 2 เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์หรือสิ่งที่นำมาใช้ในโรงงาน

1) ข้อ 6 เครื่องจักรเครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งที่นำมาใช้ในโรงงาน *(ปี 49,ปี 50)
2) ข้อ 7 รัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบความปลอดภัยของ *(ปี50) เครื่องจักรอุปกรณ์ตามข้อ 6

หมวด 3 คนงานประจำโรงงาน

1) ข้อ 8 (ยกเลิก) *(ปี 49)
2) ข้อ 9 (ยกเลิก)*(ปี 49)

3) (ข้อ10.) วิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ ผู้ควบคุมดูแล ผู้ปฏิบัติงานประจำสำหรับระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
4) (ข้อ11.) การใช้สารกัมมันตรังสี
5) (ข้อ12.) คนงานประจำโรงงาน

<u>หมวด 4</u> การควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใดที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

1) ข้อ 13 การกำจัดขยะและวัสดุที่ไม่ใช้*(ปี56)
2) ข้อ 14 การกระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน
3) ข้อ 15 หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการกรณีที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย
4) ข้อ 15ทวิ การติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์พิเศษนอกจาก ข้อ 15 *(ปี39)
5) ข้อ 16 การระบายอากาศเสียออกจากโรงงาน
6) ข้อ 16ทวิ หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการกรณีมีระบบฟอกอากาศ*(ปี39)
7) ข้อ 16ตรี การติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษนอกจากข้อ16ทวิ *(ปี39)
8) ข้อ 17 มาตรฐานเสียงดังที่เกิดจากการประกอบกิจการ

หมวด 5 ความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน

1) ข้อ 18 มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน
2) ข้อ 19 มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยเครื่องจักรเครื่องอุปกรณ์

บทเฉพาะกาล

3) ข้อ 20 ข้อ 1, 2, 3 มิให้ใช้บังคับโรงงานเดิมก่อนออกกฎกระทรวง

1. การควบคุมมลภาวะด้านน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงาน
2. การควบคุมมลภาวะด้านอากาศที่ระบายออกนอกโรงงาน
3. การควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงาน
4. การควบคุมมลภาวะด้านเสียงรบกวนที่เกิดจากประกอบเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน
5. การควบคุมมลภาวะด้านกลิ่นอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน
6. การควบคุมกากอุตสาหกรรมที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน
7. การคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน
8. การกำหนดให้โรงงานต้องมีบุคคลการด้านสิ่งแวดล้อม
9. การกำหนดให้โรงงานต้องติดตั้งเครื่องมือพิเศษเพื่อควบคุมมลภาวะในการประกอบกิจการโรงงาน
10. การควบคุมการใช้หม้อไอน้ำในโรงงาน
11. การควบคุมเกี่ยวกับก๊าซในโรงงาน
12. การใช้น้ำมันใช้แล้วและเชื้อเพลิงสังเคราะห์ในโรงงาน

1. การควบคุมมลภาวะด้านน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงาน

น้ำทิ้งที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ปัจจุบันมีกฎหมายควบคุมหลายฉบับ เป็นไปตามรายละเอียด ดังนี้

1.ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2560

<u>(กำหนดคุณสมบัติของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงานต้องมีค่ามาตรฐานจำนวน 17 ค่าไม่เกินที่กำหนด รวมทั้งวิธีการตรวจสอบค่ามาตรฐาน)</u>

2. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดคุณลักษณะของน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงานให้มีค่าแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2539) เรื่องกำหนดคุณลักษณะของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงาน ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2540

<u>(กำหนดค่า บีโอดี ค่าทีเคเอ็น และค่าซีโอดีในน้ำทิ้งของโรงงานอุตสาหกรรมบางประเภทให้มีค่าแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2539)</u>

2. การควบคุมมลภาวะด้านอากาศที่ระบายออกนอกโรงงาน

อากาศที่ระบายออกจากโรงงาน มีกฎหมายควบคุม ดังนี้

1. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องเตาเผาสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นอันตรายจากอุตสาหกรรม พ.ศ.2545 ลงวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2545

(กำหนดปริมาณสารเจือปนในอากาศรวม 9 ชนิดที่ระบายออกจากปล่องเตาเผาสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นอันตรายจากอุตสาหกรรม โดยไม่รวมเตาเผาที่นำสิ่งปฏิกูลฯ ไปใช้ในการผลิตหรือเป็นเชื้อเพลิง)

2. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดปริมาณของก๊าซซัลเฟอร์ออกไซด์ที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานซึ่งใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้ พ.ศ.2547 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2547

(กำหนดให้ปริมาณของก๊าซซัลเฟอร์ออกไซด์ที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน ซึ่งใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิง ให้เจือปนได้ไม่เกิน 950 PPM)

3. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกนอกโรงงานผลิต ส่ง หรือจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า พ.ศ.2547 ลงวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2547

(กำหนดค่าซัลเฟอร์ออกไซด์ค่าออกไซด์ของไนโตรเจน ค่าฝุ่นละอองที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานผลิต ส่ง หรือจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ทั้งโรงงานเก่าหรือใหม่ ที่ใช้ถ่านหิน น้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติและเชื้อเพลิงชีวมวลเป็นเชื้อเพลิง รวมทั้งโรงงานเดิมจำนวน 9 ราย)

4. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานกรณีการใช้น้ำมันใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการปรับคุณภาพและเชื้อเพลิงสังเคราะห์เป็นเชื้อเพลิงในเตาอุตสาหกรรม พ.ศ.2548 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ.2548

(กำหนดปริมาณสารเจือปนในอากาศจำนวน 9 ชนิด ที่สามารถระบายออกจากโรงงานซึ่งใช้น้ำมันใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการปรับคุณภาพ และเชื้อเพลิงสังเคราะห์เป็นเชื้อเพลิง รวมการตรวจวัดและการรายงานผลการตรวจวัด)

5. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ.2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2549 (กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนรวม 15 ชนิด ที่ระบายออกนอกโรงงานทั้งที่มีการเผาไหม้เชื้อเพลิง และไม่มีการเผาไหม้เชื้อเพลิง รวมทั้งวิธีการตรวจวัดและการรายงานผลการตรวจวัดสารเจือปนทั้ง 15 ชนิด แต่ไม่รวมโรงงานที่กำหนดค่าระบายปริมาณสารเจือปนในอากาศไว้เป็นการเฉพาะ)

6. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานปูนซีเมนต์ พ.ศ.2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2549

(อาศัยข้อ 16 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) โดยให้ยกเลิกประกาศฉบับเดิมเมื่อปี พ.ศ.2547 โดยประกาศนี้จะกำหนดคำจำกัดความคำว่า “โรงงานปูนซีเมนต์”, “อากาศที่ระบายออกจากโรงงาน” รวมมีการกำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานปูนซีเมนต์ ช่วงเวลาการวัดค่าปริมาณสารเจือปน วิธีการตรวจวัดปริมาณสารเจือปน รวมทั้งการรายงานผลการตรวจวัดปริมาณสารเจือปน)

7. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ.2558 ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2558

(อาศัยข้อ 1 และข้อ 4 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2535)เป็นการยกเลิกประกาศฉบับเดิมปี 2550 ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ วันที่ 1 มกราคม 2559 กำหนดให้โรงงาน 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ต้องมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม และกลุ่มตามบัญชีท้ายประกาศ ต้องจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน โดยได้กำหนดวิธีการได้มาของข้อมูลที่จะจัดทำรายงานโดยแบ่งข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม M และกลุ่ม C จุดที่เก็บตัวอย่างน้ำทิ้งและอากาศที่ระบาย รวมทั้งกำหนดค่าพารามิเตอร์การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการทำรายงาน และกำหนดแบบและระยะเวลาการส่งรายงาน การเก็บรักษารายงานและการลงนาม)

8. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง แบบรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ.2559 ลงวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2559

(ออกตามประกาศ ข้อ 6 ข้างต้น โดยให้ยกเลิกประกาศฯ เดิมปี 2553 ซึ่งประกาศนี้เป็นการกำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ต้องจัดทำรายชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงานตามแบบ รว.1 (ข้อมูลทั่วไป)แบบ รว.2 (น้ำ)และแบบ รว.3 (อากาศ)

9. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2553

(ใช้บังคับกับโรงงานน้ำมันปิโตรเลียมทั้งเก่าและใหม่ / มีคำจำกัดความคำว่าเชื้อเพลิงเหลวที่ใช้ในโรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม – เชื้อเพลิงผสมที่ใช้ในโรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม – กังหันก๊าซ – เตา – หม้อน้ำ – หน่วยแตกโมเลกุล-หน่วยกำจัดกำมะถัน-อากาศที่ระบายออกจากโรงงาน / อากาศ ที่ระบายออกจากโรงกล่นน้ำมันปิโตรเลียมต้องมีปริมาณสารเจือปน 7 ชนิดไม่เกินที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้แล้วแต่แหล่งกำเนิดตามคำจำกัดความและชนิดเชื้อเพลิง/ มีการกำหนดค่าปริมาณสารเจือปน กรณีปล่อยระบายรวมจากแหล่งกำเนิดประเภทเดียวกันและต่างประเภทกัน/ กำหนดวิธีการรายงานผลการตรวจวัดที่ความดัน 1 บรรยากาศ หรือ 760 มิลลิเมตรปรอท 25 ^{0}C สภาวะแห้ง ปริมาตรอากาศส่วนเกินในการเผาไหม้ร้อยละ 50 หรือออกซิเจนในอากาศเสียร้อยละ 7 / การตรวจวัดปริมาณสารเจือปนในอากาศให้ใช้วิธีต่าง ๆ ตามชนิดของสารเจือปน เช่น ฝุ่นละอองใช้มาตรฐาน USEPA / มีข้อยกเว้นสำหรับโรงงานใหม่สำหรับปริมานฝุ่นละออง , ปริมาณออกไซด์ของไนโตรเจน / มีข้อยกเว้นโรงงานเก่าเฉพาะหน่วยกำจัดกำมะถันใช้บังคับอีก 3 ปี นับแต่ 21 ธันวาคม 2553)

10. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบและควบคุมการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยจากอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 3 เมษายน 2555

(อาศัยอำนาจตามข้อ 10 และข้อ 16 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) / ใช้บังคับกับโรงงานลำดับที่ 42 , 44 , 49 และ 89 ที่มีหรือใช้สารอินทรีย์ระเหยในกระบวนการผลิตตั้งแต่ 36 ตัน/ปีขึ้นไป / มีคำจำกัดความว่า สารอินทรีย์ระเหย , การรั่วซึม , อุปกรณ์ที่ต้องตรวจวัดการรั่วซึม , สภาวะสุญญากาศ / โรงงาต้องควบคุมการรั่วซึมของอุปกรณ์มิให้ความเข้มข้นของสารอินทรีย์ระเหยเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 2 ปี นับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระยะที่ 2 เมื่อ 2 ปีแล้ว / นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจวัดการรั่วซึม 8 ชนิด / วิธีการตรวจวัดมี 3 วิธี / ความถี่ในการตรวจวัดปีละ 1 ครั้ง / การซ่อมบำรุงและการซ่อมแซมอุปกรณ์ที่มีการรั่วซึม / การรายงานผลการตรวจวัดและการซ่อมแซมอุปกรณ์โรงงานต้องจัดทำบัญชีอุปกรณ์ผลการตรวจวัดและการซ่อมแซมส่งให้ กรอ. หรือหน่วยงานกำกับดูแลทุก 6 เดือน และต้องรับรองโดยผู้จัดการสิ่งแวดล้อมและเก็บต้นฉบับไว้ที่โรงงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ)

11. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานผลิตแก้วและกระจก พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2555

(อาศัยอำนาจตามข้อ 16 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) / ใช้เฉพาะโรงงานผลิตแก้ว เส้นใยแก้ว หรือผลิตภัณฑ์แก้ว / มีคำจำกัดความว่า โรงงานผลิตแก้วและกระจก เชื้อเพลิงอื่น ๆ ระบบปิด ระบบเปิด อากาศที่ระบายออกจากโรงงาน / อากาศที่ระบายออกจะวัดสารเจือปน 8 ชนิดตามแหล่งที่มาของสารเจือปน / กำหนดให้มีการรายงานผล 2 ระบบคือ ระบบปิดและระบบเปิด / การตรวจวัดกำหนดตามสารเจือปนรวม 6 ข้อ / โรงงานเดิมต้องพ้น 1 ปีจึงจะปฏิบัติตามประกาศ)

12. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานผลการตรวจวัดการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยจากอุปกรณ์และการซ่อมแซมอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2556 ลงวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2556

(ประกาศฉบับนี้อาศัยอำนาจตามข้อ 9 ของประกาศ อก. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบและควบคุมการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยจากอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 3 เมษายน 2555 โดยให้โรงงานในบัญชีรายชื่อท้ายประกาศ อก. จัดทำบัญชีรายชื่ออุปกรณ์พร้อมรายงานผลการตรวจวัดการรั่วซึมของสารอินทรีย์ตามแบบ รว. 3/1 โดยให้รายงาน 2 ครั้ง คือ ผลของ มค. – มิย. ให้รายงาน 31 กค. และผลของ กค. – ธค. ให้รายงาน 31 มค. โดยรายงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์)

13. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2559

3. การควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงาน

การควบคุมการปนเปื้อนในดินนั้น ปัจจุบันมีกฎหมายควบคุมแล้ว ได้แก่

- *กฎกระทรวงควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงาน ลงวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2559*

(ประกาศนี้ใช้บังคับหลังจากพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศราชกิจจานุเบกษา (ประกาศเมื่อ 29 เม.ย. 2559) เป็นการอาศัยอำนาจตามมาตรา 8 (4) (5) (6) (7) และ (8) โดยมีการกำหนดคำจำกัดความคำว่า การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน เกณฑ์การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน สารปนเปื้อน โดยประกาศนี้จะใช้บังคับใช้กับโรงงาน 12 ประเภทตามบัญชีท้ายประกาศ โดยจะมีการกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดินและจัดทำรายงานให้สามารถเรียกตรวจสอบได้ก่อนวันเริ่มประกอบกิจการโรงงาน และครั้งที่ 2 เมื่อครบ 180 วัน นับแต่วันเริ่มประกอบกิจการโรงงาน และต้องทำและส่งรายงานต่อไปเมื่อครบ 120 วัน นับแต่ครบกำหนดครั้งที่ 2)

ผู้ประกอบกิจการโรงงาน 12 ประเภท ที่ได้รับอนุญาตไว้เดิมต้องตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดินครั้งที่ 1 ภายใน 180 วันนับแต่กฎกระทรวงใช้บังคับ และต้องทำและจัดส่งรายงานภายใน 180 วัน นับแต่ครบกำหนดครั้งที่ 1 และจัดทำและส่งรายงานต่อไปภายใน 120 วัน นับแต่ครบกำหนดครั้งที่ 2

เมื่อครบกำหนดตามที่กล่าวมาทั้งหมดแล้ว ผู้ประกอบกิจการโรงงาน 12 ประเภทยังคง ต้องจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพดินทุกๆ 3 ปี และตรวจคุณภาพน้ำใต้ดินทุกๆ 1 ปี และและต้องจัดทำและส่งรายงานภายใน 120 วัน นับแต่วันคราบกำหนด 3 ปีหรือ 1 ปีแล้วแต่กรณี

การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน ต้องดำเนินการโดยห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมอาจมีประกาศให้โรงงานต้องแจ้งข้อมูลของสารเคมีที่ใช้เพื่อเก็บรักษาไว้ในโรงงานหรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องก็ได้

กรณีที่ปรากฎผลตามรายงานว่ามีการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดผู้ประกอบกิจการต้องจัดให้มีการทำรายงานเสนอมาตราการควบคุมการปนเปื้อนภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ตรวจพบการปนเปื้อน)

พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ไม่เสนอรายงาน ไม่เสนอมาตรการลดการปนเปื้อน ไม่กำหนดระยะเวลาดำเนินการลดการปนเปื้อน ให้ดำเนินการลดการปนเปื้อนภายในระยะเวลาก็ได้ และหากได้มีการเสนอเวลาการดำเนินการลดการปนเปื้อนนานเกินไป พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งให้ทำก่อนเวลาที่กำหนดก็ได้

2. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดเกณฑ์การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน การแจ้งข้อมูลรวมทั้งการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน และรายงานเสนอมาตรการควบคุมและมาตรการลดการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2559 ลว. 3 ตุลาคม 2559

(ประกาศฉบับนี้ออกตามกฎกระทรวงควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงาน พ.ศ. 2559 โดยเป็นการกำหนดเกณฑ์การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดินรวมทั้งการแจ้งข้อมูลและการจัดทำรายงาน การเสนอมาตรการควบคุมและการลดการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน ทั้งนี้ในประกาศมีการกำหนดความหมายคำว่า “สารก่อมะเร็ง” “สารไม่ก่อมะเร็ง” “ค่าความเสี่ยง” นอกจากนี้ยังกำหนดวิธีการคำนวณเกณฑ์การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินโดยใช้ค่าความเสี่ยงอ้างอิงตามสารที่ปรากฏในภาคผนวก 1 หรือ วิธีการคำนวณตามภาคผนวก 2 สำหรับสารที่ไม่อยู่ในภาคผนวก 1

กำหนดให้ผู้ประกอบการตามที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. 2559) แจ้งข้อมูลการใช้หรือเก็บสารเคมียังแสดงจุดเก็บตัวอย่างและบ่อสังเกตการณ์และข้อมูลอื่นๆ ตามภาคผนวก 3 ภายใน 180 วัน นับแต่วันเริ่มประกอบกิจการโรงงาน แต่ถ้าเป็นโรงงานเดิมให้ยื่นภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผล (30 พ.ย. 2559) และทั้ง 2 กรณีให้ยื่นครั้งต่อไปตอนขอต่ออายุใบอนุญาตฯ และหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ต้องยื่นรายงานเพิ่มเติมเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นชอบ

กำหนดให้การจัดทำรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินเป็นไปตามแผนภาคผนวก 4 ส่วนการจัดทำรายงานเสนอมาตรการควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินและมาตรการลดการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินให้เป็นไปตามแบบในภาคผนวก 5

กำหนดวิธีการตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน รวมทั้ง 2 วิธีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในภาคผนวก 6 โดยจะต้องมีการเก็บตัวอย่างดินและน้ำใต้ดินตามคู่มือของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

กำหนดว่าหากโรงงานไม่มีกิจกรรมหรือการใช้สารเคมีอาจแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหรือกรมโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อตรวจสอบ หากพบว่าไม่ถูกต้องจะถือว่าผู้ประกอบการไม่ได้จัดให้มีการตรวจสอบ/และไม่ได้จัดทำรายงานด้วย

กำหนดว่าผู้ประกอบกิจการตามที่ระบุในท้ายบัญชีกฎกระทรวง ต้องแสดงข้อมูลให้เห็นว่าได้มีการติดตั้งบ่อสังเกตการณ์แล้ว (บ่ออ้างอิงและบ่อที่จะใช้ตรวจสอบ)

กรณีน้ำใต้ดินอยู่ลึกเกินกว่า 50 เมตร และมีดินแข็งใต้พื้นที่ทำให้ไม่สามารถเจาะดินเพื่อติดตั้งบ่อสังเกตการณ์ เพื่อเก็บตัวอย่างน้ำใต้ดินได้ ให้ตรวจสอบดินชั้นบนก่อนหากมีการปนเปื้อนแล้วต้องตรวจสอบโดยละเอียดทันที

กำหนดว่าในการติดตั้งบ่อสังเกตการณ์ต้องมีความลึกเพียงพอที่จะมีปริมาณน้ำใต้ดิน และอาจนำบ่อสังเกตการณ์ที่ติดตั้งมาก่อนประกาศใช้บังคับมาใช้ได้ หรืออาจใช้บ่อสังเกตการณ์ที่อยู่นอกพื้นที่โรงงานได้ หากบ่อดังกล่าวมีลักษณะเป็นไปตามประกาศนี้

3. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง คู่มือการเก็บตัวอย่างดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2560

4. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง ห้องปฏิบัติการอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบให้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2560

4. การควบคุมมลภาวะด้านเสียงรบกวนที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

ปัจจุบันมีการควบคุมเสียงดังจากการประกอบกิจการโรงงาน ดังนี้

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าระดับเสียงการรบกวนและระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ.2548 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2548

(กำหนดระดับเสียงรบกวน 10 dB ค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมงไม่เกิน 70 dB และค่าระดับเสียงสูงสุดไม่เกิน 115 dB)

- ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง วิธีการตรวจวัดระดับเสียงการรบกวน ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง และระดับเสียงสูงสุดที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2553

(มีคำจำกัดความของคำว่า ระดับเสียงขณะไม่มีการรบกวน / เสียงกระแทก / เสียงแหลมดัง / เสียงที่มีความสั่นสะเทือน/ มาตรระดับเสียง,วิธีการตรวจรับระดับเสียงรบกวนและระดับเสียง 24 ชั่วโมง และระดับเสียงสูงสุดที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงานโดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมเครื่องมือ การตั้งไมรโครโฟนของมาตรระดับเสียง

(1) การตรวจวัดระดับเสียงรบกวน การตรวจวัดระดับเสียงขณะมีการรบกวนและการคำนวณค่าระดับการรบกวน

(2) การตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง

(3) การตรวจวัดระดับเสียงสูงสุดนอกจากนี้จะต้องมีวิธีการบันทึกการตรวจวัดเสียงรวมทั้งการรายงานผลที่ทศนิยม 1 ตำแหน่ง)

5. การควบคุมมลภาวะด้านกลิ่นอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

ปัจจุบันมีกฎหมายเกี่ยวกับโรงงานที่ควบคุมมลภาวะเรื่องกลิ่น ดังนี้

กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานและวิธีการตรวจสอบกลิ่นในอากาศจากโรงงาน พ.ศ.2543 ลงวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2548

<u>(กำหนดค่าความเข้มของกลิ่นในเขตอุตสาหกรรมและนอกเขตอุตสาหกรรม ณ บริเวณรั้วหรือขอบเขตและที่ปล่องระบายอากาศ รวมทั้งจัดให้มีคณะกรรมการทดสอบกลิ่นเพื่อตรวจวัดค่าความเข้มของกลิ่น)</u>

6. การควบคุมกากอุตสาหกรรมที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

1. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2548

(กำหนดรหัสของชนิดและประเภทของสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว , หน้าที่ผู้ก่อกำเนิดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว การรวบรวมและขนส่งของเสียอันตราย หน้าที่ผู้บำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว โดยจะต้องพิจารณาร่วมกับกฎหมายอีก 4 ฉบับ)

2. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว (ฉบับที่ 2.)พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(เพิ่มเติมให้การขอนุญาตฯและการอนุญาตฯ สก.1 และ สก.2 สามารถกระทำทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อีกทางหนึ่งด้วย)

1.1 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำหนดชนิดและขนาดของโรงงาน กำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงานประจำและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมดูแลสำหรับระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2545

1.2 หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วจากโรงงานโดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) พ.ศ.2547 ลงวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2547

1.3 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547

1.4 ประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่องการขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2545

2. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาการแต่งตั้งตัวแทนเพื่อเป็นผู้รวบรวมและขนส่งของเสียอันตรายตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2549

3. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของผู้ประกอบกิจการบำบัด และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ.2550 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2550 (ประกาศฉบับนี้เป็นเรื่องของผู้ประกอบกิจการรับบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว การบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว การควบคุม และกำกับดูแล

4.ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตนำปฏิกูลสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงานแบบอัตโนมัติผ่านระบบอัตโนมัติผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2560 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ.2560

(ทดลองใช้การการขออนุญาตและการอนุญาต สก.2 ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ 1ปี)

7. มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน

การประกอบกิจการโรงงานในหลายประเภทจะมีการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานในด้านต่างๆ โดยมีกฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

1. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2542) เรื่องมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงาน ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 (ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2543)

(กำหนดให้ผู้จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงาน สำหรับโรงงานที่ตั้งทั่วไป โรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามมาตรา 30 ทั้งโรงงานที่ตั้งก่อนและหลัง การบังคับใช้ประกาศนี้ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ยื่นพร้อมกับคำขออนุญาตและต้องมีการทบทวนและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ดังกล่าวยื่นพร้อมกับการขอต่ออายุใบอนุญาตทุกครั้ง สำหรับเขตประกอบการตามมาตรา 30 ให้ยื่นเวลาแจ้งประกอบตามมาตรา 13 โรงงานในเขตนิคมฯ ยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้เลย นอกจากนี้โรงงานในเขต กทม. ให้ยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม โรงงานในเขตต่างจังหวัดให้ยื่นต่ออุตสาหกรรมจังหวัด โดยรายงานการวิเคราะห์ดังกล่าวต้องมีรายละเอียดคือ ข้อมูลรายละเอียดการประกอบกิจการ ข้อมูลรายละเอียด การบ่งชี้อันตรายและการประเมินความเสี่ยงโดยใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งใน 6 วิธีการ ข้อมูลรายละเอียดแผนงานบริหารงานจัดการ ความเสี่ยง)

2. ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การบ่งชี้อันตราย การประเมินความเสี่ยงและการจัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ. 2543 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543

(กำหนดระเบียบตามที่ประกาศในข้อ 1 กำหนดให้อำนาจไว้ โดยเป็นการกำหนดระเบียบปฏิบัติการชี้บ่งอันตราย การประเมินความเสี่ยง และการจัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง รวม 4 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 หลักเกณฑ์ทั่วไป หมวดที่ 2 การบ่งชี้อันตราย หมวดที่ 3 การประเมินความเสี่ยง หมวดที่ 4 แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง)

3. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2545) เรื่องมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงาน ลงวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2542

(กำหนดให้ขยายระยะเวลาในการจัดทำและยื่นรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานสำหรับโรงงานทั่วไป และโรงงานในเขตประกอบการตามมาตรา 30 ที่ได้รับอนุญาตก่อนประกาศตามข้อ 1 มีผลบังคับใช้ โดยขยายเวลาออกไปจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2546)

4. ประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมในการทำงานพ.ศ. 2546 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546)

(ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2546)

(กำหนดสภาวะแวดล้อมในการทำงานที่ทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน รวม 4 หมวด คือ หมวดที่ 1 ความร้อนโดยกำหนดให้มีค่ามาตรฐานของความร้อนใน งานเบา งานปานกลาง และงานหนัก หมวดที่ 2 แสงสว่าง โดยกำหนดความเข้มของแสงในบริเวณต่างๆ รวม 9 จุด หมวดที่ 3 เสียง โดยกำหนดค่าระดับเสียงมาตรฐานในบริเวณที่ปฏิบัติงานตามจำนวนชั่วโมงการทำงาน หมวดที่ 4 การตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมในการทำงานโดยกำหนดให้มีการตรวจวัด วิเคราะห์ และการจัดทำรายงานสภาวะแวดล้อมในการทำงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเจ้าหน้าที่ที่กำหนด โดยกำหนดวิธีการตรวจวัดความร้อนสำหรับโรงงานตามบัญชีที่ 1 วิธีการตรวจแสงสว่างสำหรับโรงงานจำพวกที่ 3 ทุกประเภท การตรวจวัดระดับเสียงสำหรับโรงงานตามบัญชีที่ 2 ให้เป็นไปตามมาตรฐาน OSHA มาตรฐานของ NIOSH หรือวิธีอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด)

5. กฎกระทรวงกำหนดมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าในโรงงาน พ.ศ.2550 (มีผลวันที่ 16 กรกฎาคม 2553)

(กฎหมายฉบับนี้เป็นเรื่องความปลอดภัยเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าในโรงงานโดยเป็นการกำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 2 และ 3 ต้องมีแบบแปลนที่แสดงการติดตั้งระบบไฟฟ้าในโรงงานตามความเป็นจริง รวมทั้งกรณีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม อีกทั้งกำหนดให้การใช้วัสดุอุปกรณ์ของระบบไฟฟ้า ต้องเป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การใช้งานต้องเป็นไปตามมาตรฐาน และกำหนดให้ต้องมีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าในโรงงานและรับรองความปลอดภัยของระบบไฟฟ้าทุกปี โดยมีเอกสารการตรวจสอบ นอกจากนี้ยังกำหนดให้โรงงานรวม 20 ลำดับ ต้องมีบุคลากรประจำโรงงาน)

6. *ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงาน (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2552 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2552* (ประกาศฉบับนี้เป็นการแก้ไขประเภทหรือชนิดของโรงงานที่จะต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2542) ข้างต้น)

7. *ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พ.ศ.2552 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2552* (ประกาศฉบับนี้อาศัยความในข้อ 18 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) โดยกำหนดให้โรงงานรวม 25 ลำดับประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานใบอนุญาตขยายโรงงานต้องจัดทำรายงานที่เกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยจำนวน 1 ฉบับยื่นมาด้วย โดยรายงานดังกล่าวให้มีหัวข้อการศึกษาที่สำคัญดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย แต่ประกาศนี้ไม่ใช้บังคับกับโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมในเขตส่งเสริมการลงทุนที่ได้จัดทำรายงาน EIA แล้ว)

8. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การทำรายงานเกี่ยวกับกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2559

(ประกาศฉบับนี้ออกตามกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ข้อ 18 โดยเป็นการยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 2 ที่ออกบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม 2559 ทั้งนี้มีรายละเอียดของประกาศคือ เป็นการปรับปรุงแก้ไขเงื่อนไขของโรงงาน 3 ประเภท หรือชนิดที่จะต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ESA) คือ โรงงานลำดับที่ 16 (การต้มกลั่นหรือผสมสุรา) โรงงานลำดับที่ 17 (การผลิตเอทิลแอลกอฮอล์) โรงงานลำดับที่ 88 (การผลิตกระแสไฟฟ้า)โดยมีหลักการสำคัญคือ การจัดทำรายงาน ESA สำหรับโรงงาน 3 ประเภทนี้ จะต้องมิใช่กรณีที่จะต้องจัดทำรายงาน EIA สำหรับลำดับที่ 88 (1) (2) และ (3) ที่เดิมไม่ต้องจัดทำรายงาน ESA จะมีระยะให้เวลา 180 วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ (กรณีมีโรงงานแล้ว) หรือ 180 วัน นับแต่วันยื่นขอ (กรณีขอใหม่)

9. กฎกระทรวงกำหนดมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับระบบทำความเย็นที่ใช้แอมโมเนียเป็นสารทำความเย็นในโรงงาน พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2554

<u>(กฎกระทรวงฉบับนี้เป็นการกำหนดมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับระบบทำความเย็นที่ใช้แอมโมเนียเป็นสารทำความเย็นในการประกอบกิจการโรงงานเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน โดยมีการให้ความหมายของคำต่าง ๆ อาทิเช่น ระบบทำความเย็น ภาชนะรับแรงดัน คอมเพรสเซอร์ คอนเดนเซอร์ เป็นต้น และยังแบ่งหมวดออกเป็น หมวด 1 ว่าด้วยเรื่องการออกแบบการผลิตและการติดตั้งระบบทำความเย็นโดยต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือมาตรฐานที่รัฐมนตรีกำหนด แ ละต้องมีการรายงานการติดตั้ง และการตรวจสอบและทดสอบให้ทางราชการทราบ หมวด 2 ว่าด้วยเครื่องจักรอุปกรณ์ในระบบทำความเย็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนด หมวด 3 ว่าด้วยการใช้งานและการบำรุงรักษาโดยจะต้องมีการจัดทำแผนการบำรุงรักษาระบบทำความเย็นและอุปกรณ์ตามหลักวิชาการด้านวิศวกรรม หมวด 4 ว่าด้วยการซ่อมแซมและดัดแปลงระบบทำความเย็นว่าต้องเป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือมาตรฐานอื่นที่รัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งต้องมีการจัดทำและส่งรายงานผลการดำเนินงาน ซ่อมแซมและผลการตรวจสอบและทดสอบภายหลังการซ่อมแซมและดัดแปลงระบบทำความเย็นให้ทางราชการทราบก่อนใช้งาน หมวด 5 ว่าด้วยการตรวจและทดสอบว่าต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยต้องมีการตรวจสอบและทดสอบระบบทำความเย็นปีละ 1 ครั้ง โดยวิศวกร หมวด 6 ว่าด้วยการยกเลิกการใช้งานต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด</u>

หมวด 7 ว่าด้วยลักษณะอาคารโรงงานต้องมีลักษณะตามที่กำหนดรวม 5 ข้อ หมวด 8 ว่าด้วยบุคลากรประจำโรงงาน ได้แก่ผู้ควบคุมดูแลการทำงานประจำระบบทำความเย็น คนงาน วิศวกร หรือ สถาปนิกที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและออกแบบ ผลิต ซ่อมแซม หรือดัดแปลง ตรวจสอบ หรือทดสอบระบบทำความเย็นและอุปกรณ์ต้องเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด หมวด 9 ว่าด้วยการควบคุมการปล่อยมลพิษเกี่ยวกับการระบายไอแอมโมเนีย หมวด 10 ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมรับภาวะฉุกเฉินโดยต้องมีการจัดทำแผนฉุกเฉินกรณีแอมโมเนียรั่วไหลและต้องมีการซ้อมแผนฉุกเฉินปีละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย มีบทเฉพาะกาล 180 วัน นับจาก 11 เมษายน 2554 และไม่บังคับใช้บางข้อ สำหรับโรงงานเดิม เว้นแต่มีการขยายโรงงาน)

10. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม ขุด ตัก ลอกหรือดูดทรายหรือดินในที่ดินกรรมสิทธิ์สำหรับใช้ในการก่อสร้าง พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2554 (ประกาศฉบับนี้เป็นการดำเนินการตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2553 ที่เห็นชอบกับมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องแนวทางการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรทรายให้มีประสิทธิภาพโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยเป็นการกำหนดมาตรการที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องปฏิบัติในการขออนุญาต ขุด ตัก ลอก ดูดทรายหรือดิน หลักเกณฑ์การขออนุญาต การประกอบกิจการโรงงานมาตรการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัย การดำเนินการกรณีมีการประกอบกิจการโรงงานก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญและมีความเสียหายสำหรับโรงงานเดิมจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2554)

8. การกำหนดให้โรงงานต้องมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม

1. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดชนิดและขนาดของโรงงานกำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมผู้ปฏิบัติงานประจำและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมดูแลสำหรับป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2545

2. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดชนิดและขนาดของโรงงานกำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมผู้ปฏิบัติงานประจำและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมดูแลสำหรับป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554

3. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่องคุณสมบัติบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงานการฝึกอบรมและการสอบมาตรฐาน ลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2547

4. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2542) เรื่อง คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี ลงวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2542

5. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2542) เรื่อง รายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี

6. ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยการขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน พ.ศ.2560 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2560 (ประกาศนี้ได้ยกเลิกประกาศเดิมปี พ.ศ.2550 ประกาศนี้เป็นการกำหนดการขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน แบ่งเป็น 7 หมวด หมวด 1 เรื่องทั่วไป หมวด 2 ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน หมวด 3 เครื่องมือและอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน หมวด 4 การขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน หมวด 5 หน้าที่และความรับผิดชอบของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน หมวด 6 มาตรการทางปกครอง หมวด 7 บทเฉพาะภาค)

7. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่องการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษน้ำ หรือผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษอากาศ หรือผู้ควบคุมระบบการจัดการมลพิษกากอุตสาหกรรม พ.ศ. 2556 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 (ประกาศฉบับนี้อาศัยอำนาจตามข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 แห่งประกาศ อก. เรื่องกำหนดชนิดและขนาดของโรงงานกำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมกำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมผู้ปฏิบัติงานประจำและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมดูแลสำหรับป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 โดยเป็นเรื่องของการขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษ ตั้งแต่การขึ้นทะเบียน การต่ออายุ ทั้งบุคคลธรรมดาและบริษัทที่ปรึกษา รวมทั้งกำหนดการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมระบบฯ ประกาศฉบับนี้มีภาคผนวก 5 ภาค และแบบคำขอด้วย)

8. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การแจ้งและการรับแจ้งการมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน พ.ศ. 2556 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2556

(ประกาศฉบับนี้อาศัยอำนาจตามข้อ 7 แห่งประกาศ อก. เรื่องกำหนดชนิดและขนาดของโรงงานกำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมผู้ปฏิบัติงานประจำและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมดูแลสำหรับป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 โดยเป็นเรื่องของการแจ้งการมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงานของผู้ประกอบกิจการโรงงานเฉพาะที่อยู่ในบัญชีท้ายประกาศ อก.ฯ เท่านั้น โดยกำหนดการแจ้ง การรับแจ้ง ระยะเวลาการแจ้งครั้งต่อไป การเปลี่ยนแปลงบุคลากรฯ และบทเฉพาะกาล ประกาศฉบับนี้มีแบบคำขอและหนังสือรับแจ้งตามภาคผนวกที่ 1 และ 2 ด้วย)

9. การกำหนดให้โรงงานต้องติดตั้งเครื่องมือพิเศษหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษ และเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อควบคุมมลภาวะในการประกอบกิจการโรงงาน

1.กฎกระทรวง ฉบับที่ 2(พ.ศ. 2535)ลงวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2535

(ข้อ 15 กำหนดให้โรงงานที่มีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งมาตรวัดปริมาณไฟฟ้าสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย)

2.กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2539

(เพิ่มข้อ 15 ทวิ สั่งในกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) โดยกำหนดให้กรณีที่มีการประกาศให้โรงงานที่มีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษแล้วโรงงานนั้นจะต้องใช้เครื่องมือตามที่กำหนด)

3. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ.2547 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2547 (ข้อ 1.1 ใช้บังคับเมื่อพ้นหกเดือน นับตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ.2547 ข้อ 1.2 ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ.2547)

(กำหนดให้โรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งเกินกว่า 10,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือมีการระบายน้ำทิ้งตั้งแต่ 3,000 - 10,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน จะต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม คือเครื่องวัดอัตราการไหลของน้ำทิ้ง มาตรวัดปริมาณไฟฟ้าจากระบบบำบัดน้ำเสียตามที่กำหนด และต้องติดตั้งเครื่องตรวจวัดบีโอดี และหรือซีโอดี ตามที่กำหนด โดยความเห็นชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม อีกทั้งยังต้องติดตั้งเครื่องปรับสัญญาณไฟฟ้าจากเครื่องวัดอัตราการไหลและมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าโดยให้มีคุณสมบัติตามที่กำหนด)

4. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2548

(กำหนดให้โรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งตั้งแต่ 1,000 แต่ไม่ถึง 3,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน และโรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งตั้งแต่ 500 แต่ไม่ถึง 1,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน ต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม และต้องติดตั้งเครื่องวัดอัตราการไหลและมาตรวัดปริมาณไฟฟ้า และต้องติดตั้งเครื่องตรวจวัดบีโอดี และหรือซีโอดี อีกทั้งต้องติดตั้งเครื่องปรับเปลี่ยนสัญญาณไฟฟ้าจากเครื่องวัดอัตราการไหลและมาตรวัดปริมาณไฟฟ้า)

5. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2549

ลงวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2549

(กำหนดขยายระยะเวลาการติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติมสำหรับโรงงานที่ระบายน้ำทิ้งตามข้อ 1.2 , 1.3 และ 1.4 แห่งประกาศกระทรวง ตามข้อ 3 และ ข้อ 4 โดยกำหนดให้ขยายออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2551)

6. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษ และเครื่องมือ หรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2552 ลงวันที่ 15 กันยายน 2552

(กำหนดขยายระยะเวลา ข้อ 1.2 ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และขยายเวลาข้อ 1.3 และ 1.4 ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553)

7. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่องหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ.2547 ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2547

(กำหนดประเภทของโรงงานที่จะต้องติดตั้งเครื่องตรวจวัดบีโอดี รวม 15 ประเภท โรงงานที่จะต้องติดตั้งเครื่องตรวจวัดซีโอดี รวม 8 ประเภท และโรงงานที่จะต้องติดตั้งเครื่องตรวจวัดบีโอดี และหรือซีโอดี รวม 1 ประเภท และในลำดับอื่นๆ ที่มีปริมาณน้ำทิ้งตามที่กำหนดให้ขอความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ได้กำหนดรายละเอียดเครื่องตรวจวัด บีโอดี และหรือซีโอดี รวมทั้งจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด)

8. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานประเภทต่าง ๆ ต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษ เพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ พ.ศ.2544 ลงวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ.2544

(ประกาศฉบับนี้เป็นกำหนดให้โรงงานประเภทต่าง ๆ รวม 10 ประเภท ที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด นิคมอุตสาหกรรมผาแดง นิคมอุตสาหกรรมตะวันออก นิคมอุตสาหกรรมเอเซียจังหวัดระยอง ต้องติดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์พิเศษ เพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ นอกจากนี้ยังได้กำหนดวิธีการตรวจวิเคราะห์คุณภาพอากาศ รวมทั้ง วิธีการรายงานผลการตรวจคุณภาพอากาศมายังที่ต่าง ๆ โดยผ่านระบบเครือข่ายสื่อสารตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด)

9. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง (Continuous Emission Monitoring Systems : CEMS) ลงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2550

(กฎหมายฉบับนี้เป็นการกำหนดการส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดระบบสื่อสารเป็น 3 ระบบ ใช้สำหรับนิคมอุตสาหกรรม 4 แห่ง ในจังหวัดระยอง โดยให้โรงงานอุตสาหกรรมในและนอกนิคมส่งข้อมูลให้สำนักงานการนิคม ในการนี้ยังกำหนดรายละเอียดการเชื่อมโยงระบบตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีรายละเอียดประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป คุณลักษณะ เครื่องมือ หรือเครื่องอุปกรณ์ การเชื่อมโยง)

10. การควบคุมการใช้หม้อน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสิ่งนำความร้อนและภาชนะรับแรงดันในโรงงาน

หม้อน้ำ (Boil) เป็นเครื่องจักรที่ต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษต่างจากเครื่องจักรอื่นๆ โดยมีกฎหมายควบคุมการใช้ ดังนี้

1. กฎกระทรวง กำหนดมาตราความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสิ่งนำความร้อนและภาชนะรับแรงดันในโรงงาน พ.ศ.2549 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2549

(กำหนดรายละเอียดคำว่าหม้อน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสิ่งนำความร้อนภาชนะรับแรงดัน รวมทั้งกำหนดการออกแบบ การผลิตและตรวจสอบการผลิตของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผลิตประกอบดัดแปลง หรือสร้างหม้อน้ำ หม้อต้มฯ หรือภาชนะรับแรงดันดังกล่าว และยังกำหนดรายละเอียดการติดตั้งซึ่งส่วนใหญ่จะต้องเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด ในส่วนของการใช้งานได้มีการกำหนดรายละเอียดในการใช้งานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ และในส่วนการซ่อมแซมและดัดแปลงวิธีการกำหนดรายละเอียดไว้เช่นกัน รวมทั้งยังมีการกำหนดรายละเอียดในการยกเลิกการใช้งาน และบุคลากรประจำโรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

2. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าปริมาณเขม่าควันที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำของโรงงาน พ.ศ.2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2549

(กำหนดค่าปริมาณเขม่าควันที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำของโรงงานจำพวกที่ 3 รวมทั้งวิธีการตรวจวัด ซึ่งประกาศนี้จะใช้กับโรงงานที่ไม่ได้มีการกำหนดกำหนดค่าปริมาณเขม่าควันที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำไว้เป็นการเฉพาะ)

3. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าปริมาณเขม่าควันที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำโรงสีข้าวที่ใช้แกลบเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2549)

(อาศัยข้อ 16 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) โดยมีการกำหนดความหมายของคำว่า "หม้อน้ำ", "โรงสีข้าว", "ค่าความทึบแสงของเขม่าควัน" กำหนดค่าเขม่าควันที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องก่อนและหลัง วันที่ 4 ก.พ. 2550 ต้องมีความทึบแสงเป็นจำนวนร้อยละยี่สิบและร้อยละสิบตามลำดับ เวลาในการตรวจวัดค่าความทึบแสง วิธีการตรวจวัด การคำนวณการเปรียบเทียบ และการสรุปผลการตรวจวัดค่าความทึบแสง และมีการกำหนดแบบ ขค. 01-49 และ แบบ ขค 02-49 ด้วย)

4. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องมาตราความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน พ.ศ.2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2549 (ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2549)

(กำหนดรายละเอียดตามที่กฎกระทรวงในข้อ 1 ได้กำหนดให้กระทำโดยประกาศของรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียดในเรื่องคำจำกัดความของบุคคลต่าง ๆ การกำหนดรายละเอียดบุคลากรประจำโรงงาน วิศวกรและหน่วยรับรองวิศวกรรมด้านหม้อน้ำหรือ หม้อต้มฯ กำหนดรายละเอียดการออกแบบ การสร้างและการตรวจสอบการจ้าง การติดตั้ง การใช้งาน การซ่อมแซมและดัดแปลง รวมทั้งการยกเลิกการใช้หม้อน้ำและหม้อต้ม)

5. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง คุณสมบัติของน้ำสำหรับหม้อน้ำ พ.ศ.2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2549

(กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ใช้หม้อน้ำต้องปรับสภาพน้ำสำหรับหม้อน้ำ โดยกำหนดคุณภาพน้ำสำหรับหม้อน้ำและคุณภาพน้ำในหม้อน้ำ)

6. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง อุปกรณ์ความปลอดภัยสำหรับหม้อน้ำและหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสิ่งนำความร้อน พ.ศ.2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2545

(อาศัยความในข้อ 5 แห่งกฎกระทรวงข้อ 1 ข้างต้น โดยเป็นการกำหนดเรื่องอุปกรณ์หรือระบบความปลอดภัยและการติดตั้งหม้อน้ำ โดยหมวด 1 เป็นเรื่องของการมีอุปกรณ์และระบบความปลอดภัยสำหรับหม้อน้ำรวม 14 เรื่อง และหมวด 2 เป็นเรื่องของการมีอุปกรณ์และระบบความปลอดภัยสำหรับหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อนรวม 11 เรื่อง)

7. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อน้ำและหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสิ่งนำความร้อน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ลว. 26 ตุลาคม 2559

(ประกาศฉบับนี้เป็นการแก้ไขความใน ข้อ 18 ของประกาศฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2549) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในหม้อน้ำให้สามารถกระทำภายในระยะเวลาเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งกรณีนี้ใช้เฉพาะหม้อน้ำแบบต่อท่อที่มีอัตราการผลิตไอตั้งแต่ 20 ตัน/ชั่วโมงขึ้นไปหรือหม้อน้ำอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด)

8. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยงานจัดฝึกอบรมและการสอบมาตรฐานหลักสูตรผู้ควบคุมประจำหม้อน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2554

(เป็นประกาศที่กำหนดให้เอกชนสามารถเป็นหน่วยงานจัดฝึกอบรมบุคคลต่าง ๆ เพื่อจะได้นำผลไปขึ้นทะเบียนเป็นผู้ควบคุมประจำหม้อน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อนในโรงงานต่อไป)

9. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบในการตรวจสอบภายในหม้อน้ำทุกระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ต่อการตรวจสอบ 1 ครั้ง พ.ศ. 2559 ลว. 9 พฤศจิกายน 2559

(ประกาศฉบับนี้ออกตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อน้ำและหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสิ่งนำความร้อน พ.ศ. 2549 ที่ได้มีการแก้ไขโดยประกาศฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2559)

ทั้งนี้ได้ยกเลิกประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรมฉบับเดิมที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ที่ออกใช้บังคับเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2555 ทั้งหมด

กำหนดเรื่องดังกล่าวนี้ใหม่ดังนี้ (1) กำหนดคุณภาพของหม้อน้ำที่จะเห็นชอบให้ตรวจสอบภายในเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี (2) หลักฐานและการดำเนินการบางอย่างของหม้อน้ำที่จะขอตรวจนั้น (3) กำหนดให้ผู้ยื่นขอต้องมีแผนการฝึกอบรม

กำหนดให้หม้อน้ำที่ได้รับความร้อนจากกระบวนการผลิตสำหรับโรงงานปิโตรเคมี โรงกลั่นน้ำมัน โรงแยกก๊าซ ให้ตรวจสอบตามแผนงานของตนเองได้แต่ไม่เกิน 5 ปี เช่นกัน

กำหนดแบบคำขอ (สปภ. 1 – 26) หนังสือเห็นชอบ (สปภ. 1 – 27)

กำหนดระยะเวลาการตรวจสอบสูงสุดของหม้อน้ำ (3 ปี) แต่ถ้าที่ใช้เชื้อเพลิงแข็งและเชื้อเพลิงเหลวหรือก๊าซ (5 ปี)

กำหนดให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบในการตรวจสอบ ต้องจัดทำรายงานปีละครั้ง โดยมีรายละเอียดรวม 4 ข้อ

กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย สามารถยกเลิกความเห็นชอบได้ถ้ามีเหตุรวม 3 กรณีคือ มีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศ มีอุบัติเหตุร้ายแรง มีการเปลี่ยนรูปแบบและลักษณะการใช้หม้อน้ำทำให้เกิดความเสี่ยงสูง)

12. การควบคุมเกี่ยวกับการผลิต ใช้ เก็บ บรรจุ ส่งและขนส่งก๊าซ

ก๊าซเป็นสิ่งที่เกิดอันตรายได้ง่าย หากไม่มีการควบคุมการดำเนินการที่ดีพออาจเกิดอันตรายได้ง่าย กฎหมายที่ควบคุมเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องก๊าซมีดังนี้

1. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานที่เกี่ยวกับการผลิต ใช้ เก็บ บรรจุ ส่งและขนส่งก๊าซ พ.ศ.2548 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2548 (ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม พ.ศ.2548)

(กำหนดคำจำกัดความของก๊าซต่างๆ และสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวกับก๊าซ ลักษณะอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซ ลักษณะภาชนะบรรจุก๊าซที่นำมาใช้บรรจุก๊าซ ลักษณะของระบบบรรจุก๊าซ ลิ้นภาชนะบรรจุก๊าซและข้อต่อสีและสัญลักษณ์และเครื่องหมายของภาชนะบรรจุก๊าซ การขนส่งท่อบรรจุก๊าซ หน่วยตรวจสอบ คณะกรรมการก๊าซอุตสาหกรรม)

2. กฎกระทรวง กำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการใช้ เก็บ ส่ง และบรรจุก๊าซประจำโรงงาน พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2549 (ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2549)

(กำหนดให้โรงงานลำดับที่ 89 ลำดับที่ 91(2) แห่งบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ.2535) ยกเว้นก๊าซปิโตรเลียมเหลว ต้องจัดให้มีคนงานที่ได้รับหนังสือรับรองการผ่านการฝึกอบรม และขึ้นทะเบียนเป็นคนงานควบคุมก๊าซ คนงานส่งก๊าซหรือคนงานบรรจุก๊าซ รวมทั้ง กำหนดให้โรงงานทุกประเภทที่มีการใช้หรือเก็บก๊าซตามที่กำหนด ต้องจัดให้มีคนงานซึ่งได้หนังสือรับรองการผ่านการฝึกอบรม และขึ้นทะเบียนเป็นคนงานควบคุมก๊าซ)

3. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ การฝึกอบรม การออกหนังสือรับรองและขึ้นทะเบียนเป็นคนงานควบคุมส่งและบรรจุก๊าซประจำโรงงาน พ.ศ.2549 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2549

(กำหนดการฝึกอบรม เกี่ยวกับการควบคุม ส่งและบรรจุก๊าซ โดยรวมถึงหลักสูตร คุณสมบัติผู้เข้าฝึกอบรม คุณสมบัติผู้ให้การฝึกอบรม ผู้ดำเนินการฝึกอบรม เกณฑ์การฝึกอบรม เกณฑ์การผ่านการอบรมและการและขึ้นทะเบียนเป็นคนงานควบคุมก๊าซ คนงานส่งก๊าซ คนงานบรรจุก๊าซ)

4. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบให้เป็นหน่วยงานตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซ พ.ศ.2550 ลงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2550 (ประกาศฉบับนี้เป็นการกำหนดหน่วยงานตรวจสอบที่ได้รับรองให้เป็นห้องปฏิบัติการทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยระบุคุณสมบัติของหน่วยงานตรวจสอบ ประเภทของหน่วยงานตรวจสอบ การบริหารบุคลากรคุณลักษณะสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือและการสอบเทียบของหน่วยตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซประเภท 1 และ 2 รวมทั้งต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก อีกทั้งกำหนดการตรวจสอบ การซ่อมแซมและการทำลาย การทำเครื่องหมาย การบันทึกและรายงานผล นอกจากนี้ยังกำหนดรูปแบบการขอความเห็นชอบเป็นหน่วยตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซ โดยให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานกำกับดูแล อีกทั้งยังกำหนดในเรื่องผลการดำเนินงาน และมาตรการลงโทษหากมีการฝ่าฝืน และท้ายประกาศมีแบบฟอร์มกำหนดให้ใช้รวม 2 แบบฟอร์ม)

5. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรมและการออกหนังสือรับรองการฝึกอบรมหลักสูตรคนงานควบคุมส่งและบรรจุก๊าซประจำโรงงาน พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2554 (ประกาศฉบับนี้เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการขึ้นทะเบียนให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับก๊าซ โดยกำหนดวิธีการขึ้นทะเบียน แบบคำขอและอายุการขึ้นทะเบียน)

6. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน ที่เกี่ยวกับการผลิต การเก็บ การบรรจุ การใช้ และการขนส่งก๊าซ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.2552 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2552 (ประกาศฉบับนี้เป็นการแก้ไขประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานที่เกี่ยวกับการผลิต การเก็บ การบรรจุ การใช้ และการขนส่งก๊าซ พ.ศ.2548 โดยยกเลิกคำว่า "ก๊าซไวไฟ และถังเก็บก๊าซเหลวที่เย็นยิ่งยวด" แล้วกำหนดเสียใหม่ รวมทั้งเพิ่มความในวรรคสองของข้อ 4 หมวด 2 อีกทั้งกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการก๊าซอุตสาหกรรมใหม่)

7. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ การฝึกอบรม การออกหนังสือรับรองและการขึ้นทะเบียนเป็นคนงานควบคุม ส่งและบรรจุก๊าซประจำโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2552 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2552 (ประกาศฉบับนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ การฝึกอบรม การออกหนังสือรับรอง และการขึ้นทะเบียนเป็นคนงานควบคุม ส่งและบรรจุก๊าซประจำโรงงาน พ.ศ.2549 โดยเป็นการปรับปรุงหลักสูตรและการออกหนังสือรับรองผู้ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับก๊าซประจำโรงงาน)

8. กฎกระทรวงกำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการใช้ เก็บส่ง และบรรจุก๊าซประจำโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 6 กันยายน 2555

(อาศัยอำนาจตามมาตรา 6 มาตรา 8 (3) (8) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 / แก้ไขข้อ 2 และข้อ 3 ของกฎกระทรวงเดิม (ปี 2549) เกี่ยวกับโรงงานที่ต้องจัดให้มีคนงานฯ และผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีการใช้หรือเก็บก๊าซตามที่กำหนดต้องจัดให้มีคนงานฯ)

12. การใช้น้ำมันใช้แล้วและเชื้อเพลิงสังเคราะห์ในโรงงาน

น้ำมันใช้แล้วที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรมสามารถนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดความปลอดภัย จึงต้องมีการกำหนดลักษณะของนั้นใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการปรับคุณภาพและเชื้อเพลิงสังเคราะห์ ซึ่งมีกฎหมายกำหนดดังนี้

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดลักษณะของน้ำมันใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการปรับคุณภาพและเชื้อเพลิงสังเคราะห์ที่จะนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในเตาอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนน้ำมันเตา พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

(กำหนดคุณลักษณะของน้ำมันใช้แล้ว เชื้อเพลิงสังเคราะห์ น้ำมันใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการปรับคุณภาพ ที่นำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันเตา)

การกำกับดูแลและผลของการไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 8

มาตรา 37

คำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย / แก้ไขปรับปรุงโรงงานให้ถูกต้อง / ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

" มาตรา 37 ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

ในกรณีที่เห็นสมควร เมื่อได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจผูกมัดประทับตราเครื่องจักร เพื่อมิให้เครื่องจักรทำงานได้ในระหว่างการ ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง "

ออกคำสั่งให้แก้ไขโรงงานตามมาตรา 37 แล้วไม่ทำ กระทรวงอุตสาหกรรมสามารถเข้าดำเนินการแทนผู้ที่ได้รับคำสั่งได้

" มาตรา 42 ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 37 ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลใด ๆ เข้าจัดการแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องเป็น ผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว

ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงานให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการได้ และเมื่อได้รับเงินตามวรรคหนึ่งจากผู้ประกอบกิจการโรงงานแล้วให้ชดใช้เงินช่วยเหลือที่ได้รับมาคืนแก่กองทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวต่อไป"

มาตรา 39

หยุด

คำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงาน

มาตรา 39วรรคหนึ่งและวรรคสอง

"ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานใดจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 37 โดยไม่มีเหตุอันควรหรือในกรณีที่ปรากฏว่าการประกอบกิจการของโรงงานใดอาจจะ ก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงาน หรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบ กิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไข โรงงานนั้นเสียใหม่หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงานได้ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายสั่งให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ "

ปิด

คำสั่งปิดโรงงาน

มาตรา 39 วรรคสาม

" ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในเวลาที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งปิดโรงงานได้และในกรณีที่เป็นโรงงานจำพวกที่ 3 ให้คำสั่งปิดโรงงานดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตด้วย "

การดำเนินคดีกรณี
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8

- ความผิดตาม

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

- การดำเนินคดีตาม

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

- การเปรียบเทียบคดีตาม

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

ความผิดตาม

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

ความผิดตาม

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

- ฐานความผิด 39 ฐาน *

- เปรียบเทียบปรับได้ 36 ฐาน *

- เปรียบเทียบปรับไม่ได้ 3 ฐาน *

ฐานความผิด 39 ฐาน

มาตรา 45 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (8) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา 46 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (6) หรือ (7) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 47 ผู้ใดจัดทำผลการตรวจสอบตามมาตรา 9 อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 48 ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 โดยไม่ได้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบตามมาตรา 11 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 49 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 ผู้ใดแจ้งการประกอบกิจการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา 11 วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 วรรคห้า หรือมาตรา 33 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 50 ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 12 วรรคหนึ่ง หรือตั้งโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 12 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่ง เป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่กำหนดจำนวน หรือขนาดที่จะให้ตั้งหรือไม่ให้ตั้งในท้องที่ใดตามประกาศที่ออกตามมาตรา 32 (1) ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 51 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง มาตรา 19 มาตรา 28 หรือมาตรา 33 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 52 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดขยายโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขยายโรงงานตามมาตรา 18 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่งเป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่กำหนดจำนวน หรือขนาดที่จะให้ขยายหรือไม่ให้ขยายในท้องที่ใดตามประกาศที่ออกตามมาตรา 32 (1)ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 53 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 23 มาตรา 24 หรือ มาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 54 ผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 34 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 55 ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานในระหว่างที่ได้มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานหรือภายหลังที่มีคำสั่งให้ปิดโรงงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการ

สถาปนิกหรือวิศวกรผู้ใดยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานเฉพาะส่วนที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานที่มีคำสั่งปิดโรงงานแล้วเพื่อให้โรงงานประกอบกิจการต่อไป ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง

ผู้ที่ทำงานในโรงงานหรือคนงานผู้ใดยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานเฉพาะส่วนที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานที่มีคำสั่งปิดโรงงานแล้ว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้ร่วมกระทำหรือสนับสนุนการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี แต่ศาลจะลงโทษน้อยเพียงใดก็ได้โดยคำนึงถึงฐานะ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความจงใจฝ่าฝืนกฎหมาย และความมีส่วนสำคัญในการกระทำ

มาตรา 56 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 35 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 57 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 37 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 58 ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เครื่องจักรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ผูกมัดประทับตราไว้ตามมาตรา 37 วรรคสอง กลับทำงานได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 59 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่บุคคลซึ่งปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้เข้าจัดทำเพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งตามมาตรา 42 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 60 ผู้ใดกระทำการใดๆ ให้คำสั่งหยุดประกอบกิจการโรงงานหรือคำสั่งปิดโรงงานชำรุดหรือเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

เปรียบเทียบปรับไม่ได้ 3 ฐาน

มาตรา 50 วรรคสอง ในกรณีที่โรงงานตามมาตราวรรคหนึ่ง เป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่กำหนดจำนวนหรือขนาดที่จะให้ตั้งหรือไม่ให้ตั้งในท้องที่ใดตามประกาศที่ออกตามมาตรา 32 (1) ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 52 วรรคสอง ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่งเป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่กำหนดจำนวนหรือขนาดที่จะให้ขยายหรือไม่ให้ขยายในท้องที่ใดตามประกาศที่ออกตามมาตรา 32 (1) ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เปรียบเทียบปรับได้ 36 ฐาน

นอกเหนือจากเปรียบเทียบปรับไม่ได้ 3 ฐานแล้ว ฐานความผิดที่เหลือสามารถเปรียบเทียบปรับได้ 36 ฐาน

การดำเนินคดีตาม
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

- บทพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำผิดที่มิใช่ผู้ประกอบกิจการโรงงาน
- บทเพิ่มโทษกรณีกระทำความผิดซ้ำ
- ผู้เสียหายในความผิดตามกฎหมายโรงงาน
- การเริ่มคดี
- การดำเนินคดี

บทพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำผิดที่มิใช่ผู้ประกอบกิจการโรงงาน *

“มาตรา 55 ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานในระหว่างที่ได้มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานหรือภายหลังที่มีคำสั่งให้ปิดโรงงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการ

สถาปนิกหรือวิศวกรผู้ใดยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานเฉพาะส่วนที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานที่มีคำสั่งปิดโรงงานแล้วเพื่อให้โรงงานประกอบกิจการต่อไป ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง

ผู้ที่ทำงานในโรงงานหรือคนงานผู้ใดยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานเฉพาะส่วนที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานที่มีคำสั่งปิดโรงงานแล้ว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้ร่วมกระทำหรือสนับสนุนการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี แต่ศาลจะลงโทษน้อยเพียงใดก็ได้โดยคำนึงถึงฐานะ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความจงใจฝ่าฝืนกฎหมายและความมีส่วนสำคัญในการกระทำ”

“มาตรา 61 ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าสถาปนิกหรือวิศวกรที่ทำงานในโรงงานและมีหน้าที่รับผิดชอบในการงานส่วนที่มีกรณีการกระทำความผิดนั้นเกิดขึ้น มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นในการกระทำความผิดกับผู้ประกอบกิจการโรงงานและต้องรับโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบกิจการโรงงาน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยกับการกระทำความผิดนั้น

นอกจากต้องรับโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ปลัดกระทรวงแจ้งชื่อและการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้นให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมตามควรแก่กรณีต่อไป”

<u>บทเพิ่มโทษกรณีกระทำความผิดซ้ำ *</u>

"มาตรา 62 ผู้ใดเคยถูกลงโทษเพราะเหตุกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้วครั้งหนึ่ง ถ้าได้กระทำความผิดในบทบัญญัติเดียวกันกับที่เคยถูกลงโทษแล้วนั้นซ้ำอีก ให้ศาลพิจารณาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอย่างน้อยอีกหนึ่งในสามของอัตราโทษจำคุกหรือเพิ่มโทษอีกกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้น"

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 ได้กำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณา<u>เพิ่มโทษ</u>ที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดที่เคยถูกลงโทษ <u>เพราะเหตุกระทำความผิดในบทบัญญัติเดียวกันนั้นซ้ำอีกอย่างน้อยหนึ่งในสามของโทษจำคุก</u> หรืออีก<u>กึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้น</u> ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ยกเว้นจากหลักการเพิ่มโทษตามที่ประมวลกฎหมายอาญาที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันกระทำความผิดซ้ำอีก

ผู้เสียหายในความผิดตามกฎหมายโรงงาน *

“มาตรา 64 ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้ชิดหรือติดต่อกับโรงงานที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น หรือบุคคลซึ่งความเป็นอยู่ถูกกระทบกระเทือนเนื่องจากการกระทำความผิดเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา ”

การเริ่มคดี

1. ตรวจพบโดย

พนักงานเจ้าหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

- - *กรมโรงงานอุตสาหกรรม*
- - *สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด*
- - *อปท.ที่ได้รับการถ่ายโอน*

2. ตรวจพบโดย

เจ้าพนักงานตำรวจ

3. ตรวจพบโดย

เจ้าหน้าที่อื่น ๆ

การดำเนินคดี

1. ผู้ต้องหาขอใช้สิทธิเปรียบเทียบคดี

คดีเปรียบเทียบปรับได้ *

2. ผู้ต้องหาไม่ขอใช้สิทธิเปรียบเทียบคดี

คดีเปรียบเทียบปรับได้ *

3. คดีที่เปรียบเทียบปรับไม่ได้ *

1. ผู้ต้องหาขอใช้สิทธิเปรียบเทียบคดี / คดีเปรียบเทียบปรับได้

- พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิ / ตำรวจต้องแจ้งสิทธิ / ส่งเรื่องให้ สอจ.
- จัดทำบันทึกคำกล่าวหา (ปท.01)โดยผู้กล่าวหา
- จัดทำบันทึกคำให้การ (ปท.02)โดยผู้ต้องหา
- ส่งเรื่องให้ อก. เพื่อแจ้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี
- แจ้งผลการเปรียบเทียบคดีให้ผู้ต้องหาทราบ
- รับชำระค่าปรับ

* ยกเว้น คณะกรรมการไม่เปรียบเทียบปรับ / ผู้ต้องหาไม่ชำระค่าปรับ / ชำระค่าปรับเลยกำหนด จะต้องส่งเรื่องราวให้พนักงานสอบสวน โดยการร้องทุกข์กล่าวโทษ

2. ผู้ต้องหาไม่ขอใช้สิทธิเปรียบเทียบคดี

แม้คดีเปรียบเทียบปรับได้

- ต้องส่งเรื่องราวให้พนักงานสอบสวน โดยการร้องทุกข์กล่าวโทษ

- หากในชั้นสอบสวน / ชั้นพนักงานอัยการ ผู้ต้องหาขอใช้สิทธิให้เปรียบเทียบคดี ก็สามารถกระทำได้

3. คดีเปรียบเทียบปรับไม่ได้

- ขอใช้สิทธิเปรียบเทียบคดีไม่ได้

- ต้องส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีทางศาล เพียงประการเดียว

การเปรียบเทียบคดีตาม
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

“มาตรา 65 ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีแต่ละคณะให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมายจำนวนสามคน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ การประชุม และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 50 วรรคสองหรือมาตรา 52 วรรคสอง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก และเมื่อผู้ต้องหาได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบปรับ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคสี่และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ”

การตรวจวัดปริมาณสารมลพิษจากการประกอบการอุตสาหกรรม คือ <u>การหาปริมาณความเข้มข้นของสารมลพิษ</u> ที่เกิดขึ้นจากการประกอบการอุตสาหกรม โดย <u>ผลการตรวจวัด</u> ที่ได้ถูกนำมา เปรียบเทียบ กับ ค่ามาตรฐาน ที่กำหนดตามกฎหมายที่ใช้บังคับ และใช้ประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการของโรงงาน

“ นิติวิทยาศาสตร์ ”

คำถาม?

ทวี อำพาพันธ์

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ

Tawee.a@diw.mail.go.th

nier@diw.mail.go.th

โทร 08 6654 3778/0 5324 0530-2 โทรสาร 0 5324 0533

ศูนย์วิจัยและเตือนภัยมลพิษโรงงานภาคเหนือ

กองวิจัยและเตือนภัยมลพิษโรงงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ขอขอบคุณ

จบการนำเสนอ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม